

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 369/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Sidor a partneri, s. r. o., Železničná 4/A, Hlohovec, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Vladimír Sidor, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č. k. 24 C 18/2020 z 12. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 24 C 18/2020 z 12. apríla 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Napadnuté uznesenie okresného súdu navrhuje zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Domáha sa tiež náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ si žalobou podanou proti žalovanému uplatnil nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu

spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Počas konania do sporu vstúpil súdny exekútor JUDr. Ivan Lutter ako intervenient v 1. rade a Komunálna poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, ako intervenient v 2. rade. Sťažovateľ zobral svoju žalobu späť, preto okresný súd uznesením č. k. 24 C 18/2020 z 28. júla 2020 konanie zastavil a žalovanému, ako aj obom intervenientom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Okresný súd uznesením č. k. 24 C/18/2020 z 2. decembra 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „uznesenie VSÚ“) o výške trov konania rozhodol takto:

„I. Výška náhrady trov konania žalovaného je 0,- €.

II. Žalobca je povinný nahradiť intervenientovi 1/ na strane žalovaného trovy konania vo výške 1.256,33 € do 15 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.

III. Žalobca je povinný nahradiť intervenientovi 2/ na strane žalovaného trovy konania vo výške 1.256,33 € do 15 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.“

4. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením zamietnutá.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutému uzneseniu o zamietnutí sťažnosti podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že k porušeniu jeho označených základných práv podľa ústavy a listiny, ako aj práva podľa dohovoru došlo svojvoľnou aplikáciou právnych predpisov v súvislosti s rozhodovaním okresného súdu o výške trov konania, ako i nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia.

6. Sťažovateľ argumentuje, že okresný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s jeho námietkou uvedenou v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, ktorej podstatou bol názor sťažovateľa, že podania intervenientov, ktorými navrhli ich vstup do konania na strane žalovaného, sa „*obsahovo netýkali veci samej a z povahy veci ani nemôžu byť podaním vo veci samej, preto nemôže intervenientom za tento úkon patriť náhrada podľa ustanovenia § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.*“. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd len „*všeobecne a nekonkrétne*“ konštatoval účelnosť vynaložených trov, pričom sa nevyjadril k sťažovateľom prezentovanej súdnej praxi upravujúcej rovnakú právnu otázku.

7. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd tiež svojvoľne a formálne aplikoval relevantné právne predpisy, keď priznal obom intervenientom náhradu za úkon (príprava a prevzatie veci) s odôvodnením, že intervenient musel pri udeľovaní plnomocenstva informovať svojho advokáta nielen o rozsahu právneho zastupovania, ale aj o skutočnostiach súvisiacich s prepojením

intervenienta so žalovanou procesnou stranou. Sťažovateľ uvádza, že z podaní intervenientov vyplýva, že sa vyjadrili výlučne k svoju procesnému postaveniu v konaní, a nie aj k meritu veci. Poukazuje na to, že zmyslom a účelom úkonu právnej služby (príprava a prevzatie veci) je nielen podpísanie plnomocenstva a oznámenie súdu, že advokát prevzal zastúpenie konkrétnej strany v konaní alebo že do konania vstupuje jeho klient ako intervenient, ale aj skutočné poznanie merita veci, lebo ak ho advokát nepozná, potom sa objektívne nemôže na zastúpenie pripraviť. O takýto prípad v posudzovanej veci podľa sťažovateľa nešlo, pretože intervenienti problematiku sporu nepoznali, čo napokon vyplýva aj z ich oznámení na súde, v ktorých žiadali o doručenie podaní nachádzajúcich sa v súdnom spise.

8. Vo vzťahu k náhrade trov intervenienta v 2. rade sťažovateľ argumentuje, že tento nemal žiadny hmotnoprávny vzťah so žalovaným, preto v posudzovanom konaní nemohol vynaložiť náklady na účelné bránenie práva napriek tomu, že mu nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % okresný súd priznal.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu o zamietnutí sťažnosti.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Ústavný súd opakovane (z najnovšej judikatúry porov. medzi mnohými napr. II. ÚS 303/2017, II. ÚS 383/2017, II. ÚS 566/2018, II. ÚS 506/2018, II. ÚS 105/2018, II. ÚS 178/2019) judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecných súdov o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdnictva.

11. Ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porov. napr. II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016, II. ÚS 506/2018, II. ÚS 494/2018, II. ÚS 566/2018 a tam citovaná staršia judikatúra).

12. Ďalej ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ak Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania (I. ÚS 56/2017, I. ÚS 188/2018).

13. Sťažovateľ namieta, že k porušeniu jeho označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru došlo z dôvodu arbitrárnosti a nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, pričom okresný súd sa nezaoberal účelnosťou úkonov právnej pomoci intervenientov v 1. a 2. rade a tiež sa mal odkloniť od ustálenej súdnej praxe bez toho, aby tento odklon odôvodnil. Sťažovateľ namieta i nesprávnu aplikáciu § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v súvislosti s náhradou trov intervenientov v 1. a 2. rade, keďže ich podania, ktorými oznámili svoj vstup do konania, nemajú povahu podaní vo veci samej, náhrada trov im podľa sťažovateľa za tieto úkony právnej pomoci nepatrí.

14. Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania veci podrobne preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu (v spojení s rozhodnutím VSÚ, ktoré mu predchádzalo a ktoré sťažovateľ napadol sťažnosťou) a zistil, že v uznesení VSÚ okresný súd zaviazal sťažovateľa nahradiť intervenientovi v 1. rade na strane žalovaného, ako aj intervenientovi v 2. rade na strane žalovaného trovy konania každému vo výške 1 256,33 eur z titulu trov právneho zastúpenia, do 15 dní odo dňa doručenia uznesenia. V odôvodnení uznesenia VSÚ uviedol, že intervenient v 1. rade a intervenient v 2. rade na strane žalovaného boli zastúpení advokátmi, ktorí vykonali každý po 2 úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd – návrh na vstup intervenienta do konania na strane žalovaného.

15. Z odôvodnenia uznesenia VSÚ vyplýva, že okresný súd nepriznal intervenientovi v 1. rade na strane žalovaného trovy právneho zastúpenia pozostávajúce z odmeny advokáta za písomné podanie na súd – vyjadrenie k žalobe, doručené elektronicky na súd 4. augusta 2020 dôvodiac, že konanie bolo 28. júla 2020 uznesením č. k. 24 C 18/2020-78 zastavené a uvedené uznesenie bolo 29. júla 2020 intervenientovi v 1. rade aj zaslané a navyše súd nežiadal intervenienta v 1. rade o vyjadrenie k žalobe.

16. Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že podaním z 11. júna 2020 navrhol JUDr. Ivan Lutter, súdny exekútor, svoj vstup do konania ako intervenienta (číslo 1) na strane žalovaného, a to na základe oznámenia žalovaného, že sa vedie predmetné konanie na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu

v exekučnom konaní EX 1988/2015 a v prípade neúspechu žalovanej procesnej strany v konaní, pristúpi žalovaný k uplatneniu regresnej náhrady voči JUDr. Ivanovi Lutterovi.

17. Okresný súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol, že *„intervenient 1 mal právny záujem na výsledku konania, keďže podľa výsledku súdneho sporu mu hrozilo regresné konanie zo strany žalovaného a preto dôvodne navrhol svoj vstup ako intervenienta na strane žalovaného“*.

18. Súdny exekútor JUDr. Ivan Lutter 1. júna 2020 splnomocnil Advokátsku kanceláriu Advokáti Heinrich s. r. o., Lombardíniho 22b, Bratislava, na zastupovanie v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 18/2020.

19. Vo vzťahu k posudzovaniu účelnosti trov konania okresný súd uviedol: *„Prevzatie právneho zastupovania podľa názoru súdu súvisí s oboznámením sa predmetu zastupovania, čo možno vyhodnotiť ako prípravu na zastupovanie, bez ohľadu na požiadavku advokáta smerujúcu prejednávajúcemu súdu doručiť žalobu s prílohami a dovtedajšími vyjadreniami procesných strán. Pri udeľovaní plnomocenstva musel intervenient informovať svojho advokáta nielen s rozsahom právneho zastupovania, ale aj so skutočnosťami súvisiacimi s prepojením intervenienta so žalovanou procesnou stranou, teda s materiálnou stránkou zastupovania, vedomosť advokáta v tomto smere je nevyhnutná pre samotné zastupovanie. Súd neprijal argumentačnú líniu žalobcu smerujúcu k nepriznaniu trov právneho zastupovania intervenienta 2 - Komunálnej poisťovne a. s., ktorá podala návrh na vstup do konania ako intervenient na strane žalovaného dňa 30. 6. 2020, pričom v texte návrhu o. i. uviedla, že ju súdny exekútor JUDr. Ivan Lutter vyzval listom zo dňa 11. 6. 2020, aby vstúpila ako intervenient do predmetného súdneho konania na strane žalovaného. Intervenient 2 má rovnako právny záujem na výsledku sporu, nakoľko je poisťovňou, s ktorou má súdny exekútor uzavretú poisťnú zmluvu, predmetom ktorej je poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone odbornej činnosti podľa osobitných právnych predpisov (exekučnej činnosti), poistenie všeobecnej zodpovednosti za škodu, poistenie majetku, právny záujem na výsledku sporu je rovnako ako v prípade intervenienta 1 odvodený od výsledku sporu pre žalovanú procesnú stranu. V danom kontexte vstup intervenienta 2 do konania bol dôvodný a nemožno mu odprieť procesné právo byť zastúpený v súdnom konaní advokátom.“*

20. Okresný súd v závere odôvodnenia napadnutého uznesenia oba úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia z 1. júna 2020 aj písomné podanie na súde v podobe návrhu na vstup intervenienta do konania na strane žalovaného z 11. júna 2020 v prípade intervenienta v 1. rade, aj prevzatie a príprava zastúpenia z 26. júna 2020 a písomné podanie na súde v podobe návrhu na vstup intervenienta do konania na strane žalovaného z 30. júna 2020 v prípade intervenienta v 2. rade vyhodnotil ako účelne vynaložené trovy na bránenie práva žalovaného, keďže *„intervenienti vstúpili do konania v čase doručovania žaloby a následných vyjadrení (replika, duplika) procesným stranám, v čase, kedy nebolo možné predvídať späťvzatie žaloby zo*

strany žalobcu, právny záujem oboch intervenientov na výsledku konania bol priamo odvodený od záujmu žalovanej procesnej strany na výsledku súdneho konania“.

21. Je nepochybné, že obaja intervenienti na strane žalovaného boli v konaní na základne plných mocí právne zastúpení advokátmi a tiež že títo ustanovení právni zástupcovia vykonali v mene svojich klientov každý po 2 úkony právnych služieb (príprava a prevzatie právneho zastúpenia a podanie na súde). Ústavný súd považuje za ústavne udržateľný názor okresného súdu, že bez ohľadu na požiadavku advokáta smerujúcu k okresnému súdu doručiť žalobu s prílohami a dovtedajšími vyjadreniami procesných strán pri udeľovaní plnomocenstva musel intervenient informovať svojho advokáta nielen o rozsahu právneho zastupovania, ale aj o skutočnostiach súvisiacich s prepojením intervenienta so žalovanou procesnou stranou, teda s materiálnou stránkou zastupovania, vedomosť advokáta v tomto smere je nevyhnutná pre samotné zastupovanie.

22. Uplatnený spôsob aplikácie § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky v posudzovanej právnej veci považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný, pričom nemožno konštatovať, že by okresný súd pochybil pri aplikácii relevantných ustanovení vyhlášky a postupoval ústavne nekonformným spôsobom.

23. K argumentácii sťažovateľa, že okresný súd sa odchýlil v posudzovanej právnej otázke od zaužívanej praxe, pričom tento svoj odklon nijako neodôvodnil, ústavný súd uvádza, že z ústavnej sťažnosti ani jej príloh nevyplýva, aké rozhodnutia všeobecných súdov mal sťažovateľ na mysli, a pokiaľ ide o rozhodnutie ústavného súdu č. k. II. ÚS 385/2019 z 5. decembra 2019, ústavný súd konštatuje, že tak ako v posudzovanom prípade sťažovateľa, všeobecný súd krátil náhradu trov konania intervenientovi, avšak primárnym dôvodom krátenia bol záver o neúčelnosti konkrétnych úkonov právnej pomoci vzhľadom na podstatné okolnosti posudzovanej veci (napr. opätovný návrh na vstup intervenienta do konania, obsah podania). Ústavný súd zastáva názor, že hoci oznámenie intervenienta o vstupe do konania nie je podaním vo veci samej, je vyjadrením práva strany sporu využiť prostriedky procesnej obrany a náhrada za tento úkon má byť posudzovaná vo vzťahu k jeho účelnosti, majúc na zreteli jeho obsah a všetky okolnosti posudzovanej veci, tak ako to bolo v právnej veci sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené považoval ústavný súd uvedenú námietku sťažovateľa za nedôvodnú.

24. Ústavný súd pripomína, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

25. Ústavný súd k veci dodáva, že pokiaľ sťažovateľ mal pochybnosť o samotnej dôvodnosti vstupe intervenientov v 1. a 2. rade do konania na strane žalovaného, mohol využiť inštitút podľa § 83 CSP a navrhnúť, aby okresný súd o uvedenej veci rozhodol. Obrana sťažovateľa, že tak neurobil

vzhľadom na späťvzatie žaloby, neobstojí, pretože to bol práve on, kto bol tzv. „dominus litis“, kto rozhodol, či a kedy vezme žalobu späť.

26. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktorým sudca okresného súdu zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania intervenientov v 1. a 2. rade, dospel k presvedčeniu, že napadnuté uznesenie nevybočuje z aplikačnej praxe všeobecných súdov, je presvedčivo a dostatočne odôvodnené, ústavne udržateľné a ako také je potrebné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

27. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a označeným základným právom podľa ústavy a právom podľa dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny

28. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05, alebo IV. ÚS 326/07).

29. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol pri predbežnom prerokovaní aj túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

30. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu